

REFERAT Landdistriktsudvalget 2015 - 2021 d. 08-11-2017

Mødedato Onsdag d. 08. november 2017 kl. 16:00

Mødested D.3.32

Indholdsfortegnelse

Sag fra Jens Peter Hansen vedrørende anskaffelse af grejtrailer til brug for udlån til frivillige.....	3
LAG projekt Fælleshus ved Uggelhuse Jollehavn.....	5
Orientering om status på frivillige nedrivninger.....	6
Åben byggegrund.....	8
Mulighed for mellemfinansiering af landsbypuljen.....	10
Endelig præsentation af ressourcekortet.....	13
Gensidig orientering.....	14

Sag fra Jens Peter Hansen vedrørende anskaffelse af grejtrailer til brug for udlån til frivillige

RESUME

Jens Peter Hansen har anmodet om, at landdistriktsudvalget behandler en sag om etablering af grejtrailer i Randers Kommune.

INDSTILLING

Sagen forelægges landdistriktsudvalget.

BESLUTNING

For stemte Jens Peter Hansen, Susanne Ringe Sørensen og Susanne Nielsen. Imod stemte Jens Laursen og Ellen Petersen. Daniel Madié undlod at stemme og tog forbehold.

Ellen Petersen begærede sagen i Byrådet.

Lars Søgaard deltog ikke i behandling af sagen.

Sagsfremstilling

Jens Peter Hansen har d. 31. oktober 2017 fremsendt følgende mail til forvaltningen:

"Hej

Jeg anmoder hermed om at få sat vedhæftede på dagsordenen til førstkommande møde i Landdistriktudvalget

--

med venlig hilsen

Jens Peter Hansen"

I mailens bilag fremgår selve sagen:

"Grejtrailer til brug for udlån til frivillige

På Landdistrikt udvalgets møde blev der orienteret om Holbæk kommunes erfaringer med anskaffelse og udlån af en grejtrailer. Det blev oplyst, at den har kostet 150.000 kr., og at traileren benyttes af ca. 15 foreninger/organisationer. Også Hjørring og Thisted kommuner har anskaffet grejtrailer, og Roskilde forventer at gøre det i løbet af 2018. Der er ønsker om grejtrailer i Sorø, Frederikshavn og der foregår overvejelser i Syddjurs. I Randers kommune er der flere steder, hvor borgerne har taget riven i egen hånd hvad angår at supplere den kommunale vedligehold af grønne områder. I Hald er der 'De Hald-grønne mænd' og Øster Tørslev har deres 'Ø. Tørslev Sti & Park Service'. Disse grupper er udfordret af omkostninger ved at benytte egne redskaber mm. i deres arbejde. Lån af en grejtrailer er også oplagt for mountain bike klubber i deres arbejde med at anlægge og vedligeholde spor.

Set i lyset af positive erfaringer fra Holbæk og andre kommuner, samt et politisk ønske om at understøtte de frivillige kræfter i arbejdet med naturpleje, pleje af stier mv. indstiller Jens Peter Hansen (V), at Landdistrikt udvalget beslutter

- at der fra uforbrugte midler i puljen til borgerbudgettering afsættes 150.000 kr. til anskaffelse af grejtrailer senest 1. marts 2018 samt 50.000 kr. til udvikling af koncept, kurser og drift.
- at muligheder for tilskud fra Friluftsrådet undersøges og hvis muligt udnyttes for dermed at reducere den kommunale finansiering,
- at der straks efter anskaffelse af grejtrailer tilbydes kurser i brug af dennes udstyr,
- at der med afsæt i erfaringer fra Holbæk kommune udarbejdes en benyttelsesaftale, der bl.a. skal indeholde krav om deltagelse i grejtrailerkursus som en betingelse for lån af grejtrailer."

Jens Peter Hansen har en i efterfølgende mail samme dag fremsendt to bilagsdokumenter, der vedhæftet sagen.

ØKONOMI

Forvaltningen kan oplyse, at der er forhåndreserveret 750.000 kr. til den årlige pulje til borgerbudgettering. De to årlige ansøgningsrunder i 2017 er afviklet, og der er samlet set disponeret 550.000 kr. til borgerbudgettering i 2017.

LAG projekt Fælleshus ved Uggelhuse Jollehavn

RESUME

Bestyrelsen i LAG Randers-Favrskov har d. 5/10 2017 behandlet en ansøgning fra Uggelhuse Bådelaug om tilskud til projektet "Fælleshus Uggelhuse jollehavn". LAG Randers-Favrskov har besluttet at indstille projektet til 50.000 kr. fra EU LAG puljen, og indstiller projektet til kommunal medfinansiering på 150.000 kr.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

at udvalget bevilger 150.000 kr. til "Fælleshus Uggelhuse jollehavn" fra den kommunale pulje til medfinansiering af LAG projekter.

BESLUTNING

Tiltrådt.

Jens Peter Hansen og Lars Søgaard deltog ikke i sagens behandling. Mark Pring deltog i stedet for Lars Søgaard.

Sagsfremstilling

Bestyrelsen i LAG Randers-Favrskov har behandlet ansøgningen fra Uggelhuse Bådelaug om tilskud til projektet "Fælleshus Uggelhuse jollehavn", og indstiller projektet til kommunal medfinansiering på 150.000 kr.

LAG Randers-Favrskov har besluttet at støtte projektet med 50.000 kr. og indstillet dette til LAG sekretariatet i Nykøbing Falster, som praktisk står for udbetaling af LAG midlerne til projekter.

Projektindhold

Projektet hører under LAG temaet "At forbedre rammevilkårene i landdistrikterne via tilskud til fremme og udvikle basale servicefaciliteter og landsbyfornyelse".

Der er fokus på etablering eller udvikling af fælles turistfaciliteter.

Der etableres et fælleshus med handikaptoilet. Bygningen bliver offentligt tilgængelig og kan strategisk indgå som et "besøgssted" i Naturpark Randers Fjord. Der bliver desuden etableret fliseareal med bordebenke i tilknytning til huset.

Finansiering

Ud over LAG planlægges det at søge Elrofonden, Lokale og anlægsskatten samt Friluftsrådet om finansiering til projektet.

ØKONOMI

Af den samlede projektsum på 793.087 kr. har projektet fået tilsagn fra LAG Randers-Favrskov på 50.000 kr.

LAG Randers-Favrskov anbefaler, at Randers Kommune medfinansierer med 150.000 kr. fra Randers Kommunes pulje til LAG projekter.

Der resterer forud for dagens møde 701.616 kr. i den kommunale pulje til medfinansiering af LAG projekter i 2017.

Denne ansøgningsrunde er den sidste af tre runder i LAG i 2017.

Orientering om status på frivillige nedrivninger

RESUME

Randers kommune har siden 2014 udmøntet den statslige landsbypulje som frivillige nedrivninger. D. 12. juni 2017 har byrådet besluttet at fokusere midlerne i en forstærket indsats for bedre boligkvalitet, forskønnelse og bosætning i landdistrikterne. Landdistriktsudvalget orienteres her om status på den hidtidige indsats med frivillige nedrivninger.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning

BESLUTNING

Orienteringen taget til efterretning.

Jens Peter Hansen og Lars Søgaard deltog ikke i sagens behandling. Mark Pring deltog i stedet for Lars Søgaard.

Sagsfremstilling

Randers Kommune har i perioden fra primo 2014 nedrevet i alt 47 ejendomme, og 8 yderligere er under nedrivning. Ejendommene fordeler sig over hele Randers Kommune.

Der er indkommet i alt 118 ansøgninger, og der er givet 63 afslag. Af disse afslag skyldes 42, at bygningen ikke lever op til kriterierne i puljen. Det er driftsbygninger beliggende i det åbne land, bygninger af nyere dato eller bygninger på ikke synlige/skæmmende placeringer. I 13 tilfælde er ansøgningen trukket tilbage - f.eks. fordi kreditorerne ikke godkender nedrivning, fordi ejer har fortrudt, eller fordi ejer selv har nedrevet ejendommen.

I juni 2017 har byrådet besluttet at omlægge indsatsen. Der er herefter meddelt afslag på 8 ansøgninger. Afslagene er meddelt sammen med en beskrivelse af den nye indsats, hvor midlerne prioriteres til landsbyer. Ejendommene vil derfor indgå i den nye indsats, når den pågældende landsby er udvalgt.

ØKONOMI

Med disse nedrivninger er der nedrevet ejendomme for 10,4 mio. kr. Den samlede statslige refusion for udgifterne er 6,3 mio. kr. Den kommunale udgift til nedrivningerne er derfor 4,2 mio. kr.

Landsbypuljen udgjorde i 2014 2,4 mio. kr., mens der i 2015 var 2,5 mio. kr. Hertil kom en ekstrabevilling på 0,5 mio. kr. I 2015 og 2016 er den ordinære ramme ikke udnyttet fuldt ud til anden byfornyelse. Derfor er der brugt hhv 0,2 og 0,7 mio. kr. af den ordinære ramme til frivillige nedrivninger i henholdsvis 2015 og 2016.

Randers Kommune har i 2016 og 2017 fået tildelt i alt 1,4 mio. kr. i landsbypuljen. Disse midler er endnu ikke brugt, da de først skal være brugt tidligst i hhv. sommeren 2018 og sommeren 2019. De er en del af finansieringen af den forstærkede indsats for bedre boligkvalitet, forskønnelse og bosætning i landdistrikterne.

Udover disse midler er der 0,7 mio. kr. i ordinære byfornyelsesmidler i 2017, samt ialt 1,2 mio. kr. i landsbypuljen i 2018 og 2019.

Disse midler indgår sammen med eventuelle ordinære byfornyelsesmidler i 2018 og 2019 i den samlede finansiering af den nye, forstærkede indsats.

Videre proces

Landdistriktsudvalget og miljø- og teknikudvalget har udvalgt Gjerlev som den første landsby, hvor den forstærkede indsats skal afprøves. Arbejdet i Gjerlev er iværksat, og udvalgene vil få en status i foråret 2018.

Åben byggegrund

RESUME

Landdistriktsudvalget har i dialogen med flere landsbyer oplevet en interesse i at samarbejde om mulighederne for at promovere byggegrunde i kommunens landsbyer.

Forvaltningen har udarbejdet forslag til et setup, som kan afprøves i tre landsbyer samme dag.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til Landdistriktsudvalget

1. at udvalget beviliger 30.000 kr. til afholdelse af "åben byggegrund" i tre af kommunens landsbyer.

BESLUTNING

Tiltrådt.

Jens Peter Hansen og Lars Søgaard deltog ikke i sagens behandling. Mark Pring deltog i stedet for Lars Søgaard.

Sagsfremstilling

I landdistriktspolitikken er der en målsætning om, at der skal tiltrækkes bosættere til kommunens landdistrikt. Flere landsbyer har ved besøg af landdistriktsudvalget fremhævet, at man gerne vil eksponere sine ledige byggegrunde for at tiltrække nye bosættere. Senest har Ålum fremført noget sådan under udvalgets besøg d. 6. september 2017.

På den baggrund har forvaltningen hentet inspiration fra Rebild Kommune, hvor man i sommeren 2015 lavede en særlig indsats for at sælge kommunale byggegrunde i kommunens landsbyer. I den forbindelse afholdt man i fire landsbyer over en weekend i august "åbent hus" på de kommunale byggegrunde. Det var borgerne selv, der stod for arrangementerne, og de havde grebet det meget forskelligt an. Fælles for arrangementerne var, at man viste byen frem fra sin bedste side og stod klar med en hel masse information om, hvad byen og området har at tilbyde. I Rebild Kommune gav initiativet anledning til flere solgte grunde.

Også i Randers Kommune har Erik Bo Andersen holdt byggeudstilling på de nye udstykninger på Hjertegræsbakken i Dronningborg. Her er opført tre demohuse til inspiration, hvilket tiltrak andre og flere til arrangementet, end dem der var interesseret i netop Hjertegræsbakken.

En Randers model

Hvis man skal lave noget tilsvarende i Randers Kommune anbefales det, at man ikke skelner mellem private og offentlige byggegrunde, men dog kan der med fordel vælges byggegrunde, der allerede er byggemodnede.

Arrangementet kan, hvis muligt, placeres en lørdag eller søndag i alle tre landsbyer på samme tid, således man kan besøge dem efter hinanden, hvis man er interesseret i det.

Alle borgerforeninger i landsbyer, hvor der er byggemodnede grunde i Randers Kommune inviteres til at byde ind på projektet.

Interesserede landsbyer skal beskrive, hvordan de vil holde åben byggegrund i netop deres by. Herefter udvælger forvaltningen de tre byer, som skal deltage i projektet baseret på

- beskrivelsen af de påtænkte aktiviteter fra landsbyen.
- hvor mange byggegrunde (kommunale og private) der kan bringes i spil.

Ejerskabet og det overordnede ansvar kommer således til at ligge ved borgerne, hvorfor der også er størst sandsynlighed for, at der bliver

vist og fortalt alt det bedste om byen og området.

De tre byer som vælges, får op til 5.000 kr. hver til at lave aktiviteter og materiale for, og efterfølgende får de dækket deres udgifter efter regning. Det kan være alt fra flyers og kort, til kage og præmier i konkurrencer. Efter arrangementet indsendes kvitteringer, hvor ud fra tilskuddet udbetales.

Ud over at byerne får penge til at afholde arrangementet, vil Randers Kommune markedsføre arrangementet på forskellige platforme.

Platforme for markedsføring vil være

- Randers Amtsavis
- Randers netavis
- Randersidag.dk
- Landsbyerne
- Landdistriktsnyhedsbrev
- Facebook
- Randers.dk

Efterfølgende vil forvaltningen samle erfaringerne i en såkaldt "hvidbog", som vil blive langt på kommunens hjemmeside således landsbyer, der senere ønsker at markedsføre deres ledige byggegrunde, kan hente inspiration til hvordan sådanne "åben hus" arrangementer i en landsby kan foregå.

ØKONOMI

Efter udvælgelse af tre landsbyer påregnes op til 5.000 kr. til dækning af udgifter til aktiviteter m.m. pr. landsby, hvilket beløber sig til 15.000 kr. Hertil forventes der anvendt 15.000 kr. til markedsføring i lokale og regionale medier op til afholdelse af arrangementet.

De samlede udgifter på 30.000 kr. forslås finansieret af Landdistriktspuljen, hvor der forud for dagens møde resterer 83.106 kr.

Mulighed for mellemfinansiering af landsbypuljen

RESUME

Til det årlige fællesmøde med LAG Randers-Favrskov blev det drøftet, om det var muligt at indføre en ordning med mellemfinansiering i Randers Kommune. Mellemfinansiering kendes fra eksempelvis Favrskov Kommune og betyder, at kommunen ligger ud for projektudgifterne således borgerne ikke har de store udlæg, der kendes i dag, hvor projektmidler typisk tilfalder borgere efter projekter er helt afsluttede.

Forvaltningen har undersøgt mulighederne for at indføre mellemfinansiering, og anbefaler at man istedet laver en pulje, hvor man godtgør renteudgifter i forbindelse med udlæg til projekter. Forvaltningen anbefaler, at man afsætter 50.000 kr. til en sådan pulje og finansierer beløbet fra landdistriktpuljen.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at det drøftes hvorvidt man ønsker at anvende en model med rentegodtgørelse i forbindelse med landdistriktsprojekter i Randers Kommune, og
2. at man i bekræftende fald opretter en pulje på 50.000 kr. til formålet finansieret af landdistriktpuljen.

BESLUTNING

Der indføres en model med rentegodtgørelse og forvaltningens forslag til finansiering tiltrædes. Jens Peter Hansen og Lars Søgaard deltog ikke i sagens behandling. Mark Pring deltog i stedet for Lars Søgaard.

Sagsfremstilling

Til det årlige fællesmøde med LAG Randers-Favrskov anbefalte LAG, at Randers Kommune indførte en mellemfinansieringsordning på samme måde, som det kendes i Favrskov Kommune. Ordningen i Favrskov Kommune fungerer således, at landsbyprojekter modtager midlerne i deres tilsagn på forhånd og efterfølgende modtager en korrektion til tilbagebetaling, hvis projektudgifterne eksempelvis blev mindre end budgetteret.

Randers Kommune har hvert år afsat midler, som borgerne i landdistrikterne kan ansøge om til lokale projekter. Disse penge er pt. fordelt på landsbypuljen og borgerbudgettering. I forbindelse med udlodning af midler bliver det jævnligt efterspurgt fra borgernes side, om der kan ske mellemfinansiering af projekterne, så borgerne ikke selv skal lægge pengene ud.

Nuværende praksis i Randers Kommune

På nuværende tidspunkt giver forvaltningen ikke mellemfinansiering til projekterne. Det vil sige, at det er først når projektet er afsluttet, og der er lavet et færdigt regnskab, at der bliver udbetalt midler til projektet. Borgerne lægger altså selv ud indtil projektet er færdigt. I forhold til landsbypuljen fungerer det dog således, at projektholderen løbende kan få godtgjort udgifter efter regning.

Der har tidligere været mellemfinansiering af midlerne fra den grønne ordning, men af økonomiske årsager kan dette ikke lade sig gøre længere. Erfaringen herfra var også, at det ressourcemæssigt var et større arbejde at administrere. Hvis processen kørte som den skulle, indsendte ansøgerne løbende regninger, som skulle betales. Hver gang en sådan udbetaling skulle foretages, skulle forvaltningen sikre sig, at projektet kørte som det skulle og at udgifterne stemte overens med tilsagnet. Forvaltningen pådrog sig således en risiko, hvis projektet senere ikke blev realiseret eller kravene til tilsagnet ikke blev overholdt. I et sådan tilfælde ville forvaltningen reelt skulle få pengene

refunderet.

Mellefinansiering

Mange kommuner arbejder med mellefinansiering. I praksis indebærer mellefinansiering et midlertidigt udlån til projektet (finansieret af kommunens kassebeholdning). Dette vil, i perioden indtil den endelige finansiering er på plads, påvirke kommunens likviditet negativt. Mellefinansieringen medfører desuden en risiko for kommunen, idet udlånet kan tabes helt eller delvist. Man kan sige, at kommunen stiller risikovillig kapital til rådighed. Det kan være en fuldstændig finansiering eller en procentsats af tilsagnet. Enkelte kommuner finansierer også andre puljer såsom LAG og den grønne ordning.

Fordelen er, at borgerne ikke skal tænke på midlertidig finansiering til håndværkere og materialer. Det gør det nemmere for projektet, at komme i gang, og der er ikke en risiko for at projektet ikke bliver til noget, fordi en midlertidig finansiering ikke var mulig.

Risikoen med mellefinansiering er, at hvis projektet ikke bliver til noget eller ikke lever op til de tilsagnsrammer der er sat, så kan det være en udfordring for kommunen at få pengene tilbage. Det kan skyldes, at pengene er brugt til projektet, men brugt forkert eller at der har manglet noget medfinansiering eller lignende. Incitamentet for at gøre projektet helt færdigt og få lavet det afsluttende regnskab bliver også mindre, hvis pengene allerede er udbetalt og erfaringen er, at der fra forvaltningens side bliver brugt flere ressourcer ved mellefinansiering end hvis projekterne først får pengene ved et færdiggjort projekt.

Man skal her være opmærksom på, at hvis kommunen ønsker at mellefinansiere andre puljer, f.eks. LAG, så er det vigtigt, at det er projekterne selv, der betaler regningen og derefter får pengene fra kommunen. Ellers vil LAG ikke udbetale beløbet. Dette er f.eks. sket i Skive Kommune i 2015, som fik et tab på 450.000 kr. for to projekter. Derudover er erfaringen, at udbetaling af tilsagnene fra LAG ofte kan tage en længere periode, da midlerne udbetales fra en national styrelse.

Finansiering af renter

En anden måde at hjælpe borgerne med finansieringen kan være at afsætte kommunale penge til at finansiere renterne på de banklån, som borgerne og foreningerne kan være nødsaget til at søge ved større projekter.

I Middelfart Kommune blev muligheden indført i 2016, da de ikke ville arbejde med den økonomiske udfordring det kan være at mellefinansiere projektmidler. Derfor indførte kommunen, at borgerne kunne søge om betaling af renter samtidig med, at man søgte om penge til projektet. Senere lavede man det om, således borgerne ikke behøves allerede ved projektstart at søge om betaling af renterne, men kunne gøre det, når projektet var i gang, og man derfor bedre kendte renternes omfang.

Den ansvarlige i Middelfart har i forbindelse med kritik fra borgerne af ordningen været i kontakt med de lokale banker. Bankernes umiddelbare melding var, at de som udgangspunkt gerne ville oprette korte lån, men at det var klart, at de skulle have en form for sikkerhed for at de fik pengene tilbage. Især projekter på ejendomme ville de som regel altid støtte, da de her kunne få sikkerhed i ejendommen.

I Middelfart er der afsat 50.000 kr. til at dække renterne, men der er endnu ikke brugt nogle af midlerne.

Forvaltningens anbefaling

Forvaltningen anbefaler ikke, at man anvender mellefinansiering, eftersom man påfører Randers Kommune en økonomisk risiko. Det sker jævnligt, at projekter ikke fuldføres, og ofte ender projekter med at blive billigere end først antaget. Samtidig har forvaltningen adskillige projekter, der efter flere år endnu ikke er afsluttede. Sådanne projekter forventes også at blive hyppigere, såfremt incitamentet til at få projektet afsluttet og udlæg refunderet, mindskes.

Forvaltningen anerkender dog, at mange foreninger oplever en renteudgift ved udlæg til projekter. Renteudgifter kan aldrig indgå i projekter, hvorfor det er udgifter, som projektholder skal afvikle for egen regning. Forvaltningen anbefaler derfor, at man, såfremt man ønsker at godtgøre foreninger og projektholdere for renteudgifter relateret til projekter, indfører en ordning, hvor renteudgifter på konti, der udelukkende benyttes til projektkøkonomi, kan godtgøres for projekter i regi af landsbypuljen, LAG Randers Favrskov samt vindmølleråd. Ordningen kan indføres således, at den gælder for projekter, der har fået bevilling i 2017 eller senere.

Hvis en ordning med godtgørelse af renteudgifter indføres i Randers Kommune anbefales det, at man opretter en pulje på 50.000 kr. til formålet.

Beløbet forslås finansieret af landdistriktspuljen, hvor der forud for dagens møde resterer 83.106 kr.

Endelig præsentation af ressourcekortet

RESUME

Landdistriktsudvalget præsenteres for den nyeste funktion i ressourcekortet, hvor der er indarbejdet en samlet projektoversigt for alle projekter på landdistriktsområdet siden 2007. Funktionen skal både medvirke til at skabe overblik samt fungere som platform og inspiration for projektudviklere i landdistriktet.

INDSTILLING

Forvaltningen indstiller til landdistriktsudvalget

1. at orienteringen tages til efterretning.

BESLUTNING

Sagen udgik og vil blive behandlet på et senere tidspunkt.

Jens Peter Hansen og Lars Søgaard deltog ikke i beslutningen herom. Mark Pring deltog i stedet for Lars Søgaard.

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget har i landdistriktspolitikken formuleret en indsats omkring udarbejdelsen af et ressourcekort. Ressourcekortet har til formål at

- skabe faktuel viden om udviklingstendenser i kommunens landdistrikt
- skabe en platform, hvor landsbyer kan lade sig inspirere af hinandens projekter og dermed understøtte vidensdeling
- fungere som udstillingsvindue for landsbyerne i forhold til potentielle bosættere.

Forvaltningen er nu færdige med at udvikle vidensdelingsplatformen således, at alle registrerede foreninger i Randers Kommunes landsbyer er registreret med kontaktpersoner og således, at alle projekter, der har fået tilskud fra Randers Kommune, LAG Randers og Vindmøllerrådet findes med beskrivelse, evt. hvidbog og kontaktoplysninger til projektholder.

Forvaltningen vil på mødet gennemgå de nye funktioner i ressourcekortet.

ØKONOMI

Ingen.

Gensidig orientering